

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 975) www.economy.nayka.com.ua | № 5, 2020 | 28.05.2020 р.

DOI: [10.32702/2307-2105-2020.5.98](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.5.98)

УДК 336.5

*В. І. Глухова,
к. е. н., доцент, завідувач кафедри обліку і фінансів,
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
ORCID ID: 0000-0003-3120-9651*

ФІНАНСУВАННЯ ВИДАТКІВ БЮДЖЕТУ НА ВИЩУ ОСВІТУ В УКРАЇНІ

*V. Glukhova
PhD in Economics, Associate Professor,
Head of the Department of Accounting and Finance,
Kremenchuk National University of Ostrogradsky, Kremenchuk, Ukraine*

FINANCING COSTS AT HIGHER EDUCATION IN UKRAINE

У статті досліджено основні тенденції фінансування видатків бюджету на вищу освіту в Україні в контексті законодавчих змін у освітній та бюджетній сферах. Проаналізовано динаміку та структуру видатків зведеного бюджету на вищу освіту, а також у розрізі державного та місцевих бюджетів.

Виявлено позитивну динаміку фінансування видатків на галузь у цілому, однак зменшення його частки у всіх видатках на освіту, що викликано нижчими темпами зростання видатків на вищу освіту, ніж в інших галузях освіти, зокрема, у сфері середньої повної освіти.

Обґрунтовано пріоритетність коштів державного бюджету у фінансуванні закладів вищої освіти. Доведено майже постійне недофінансування за останні десять років обсягів видатків на вищу освіту порівняно із плановими призначеннями як із державного, так і з місцевих бюджетів.

Описано, згідно змін у бюджетному законодавстві, сучасний стан розподілу фінансування видатків на вищу освіту та фахову передвищу освіту між державним та різними рівнями місцевих бюджетів.

Запропоновано коло заходів щодо покращення бюджетного фінансування видатків на вищу освіту, зокрема: вдосконалення програмно-цільового методу планування й фінансування видатків на всіх рівнях, удосконалення шляхом більшої деталізації бюджетної класифікації видатків, їх обліку, звітності та контролю; узгодження положень нормативно-правової бази з метою недопущення фінансування приватних закладів вищої освіти за рахунок освітньої субвенції з державного бюджету; пошук додаткових джерел фінансування видатків за рахунок спеціального фонду та інші.

The article explores the main trends in financing budget expenditures for higher education in Ukraine in the context of legislative changes in the educational and budgetary spheres. The dynamics and structure of expenditures of the consolidated budget for higher education, as well as in the context of state and local budgets, are analyzed, however the implementation of the plan for financing costs from local budgets is higher than from the state one.

A positive trend was revealed in financing expenses for the industry as a whole, but a decrease in its share in all expenses for education, which was caused by lower growth rates in higher education than in other branches of education, in particular in the field of secondary education.

The priority of state budget funds in financing higher education institutions is justified. Over the past ten years, almost constant underfunding of the volumes of expenses for higher education has been proved in comparison with the planned appointments from both the state and local budgets.

It describes, according to changes in budget legislation, the current state of the distribution of financing costs for higher education and professional pre-higher education between the state and various levels of local budgets. It has been determined that the allocation of funds from the state budget to finance the costs of universities and other higher education institutions remains a priority. Personnel training in the system of state and municipal institutions of professional pre-higher education under state and regional orders is mainly financed from local budgets at various levels.

A range of measures is proposed to improve budget financing of expenditures on higher education, including: improving the program-targeted method for planning and financing expenditures at all levels, improving through more detailed budget classification of expenses and their accounting, reporting and control; coordination of the provisions of the regulatory framework in order to prevent the financing of private higher education institutions at the expense of the educational subvention from the state budget; search for additional sources of financing costs from a special fund and others.

Ключові слова: *видатки; фінансування; вища освіта; фахова передвища освіта; державний; місцевий бюджет.*

Keywords: *expenses; financing; higher education; professional pre-higher education; state budget; local budget.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Важливим чинником зростання національного багатства будь-якої країни є людський капітал, основною передумовою формування якого виступає система освіти. В умовах реформування економіки України освіта відіграє роль стратегічно важливого фактора прогресивного розвитку суспільства, підвищення конкурентоспроможності національної економіки. Особливе місце у становленні інформаційного суспільства й економіки знань належить вищій освіті, яка є безпосереднім постачальником нових ідей і технологій, сприяє переходу економіки на модель інноваційного розвитку.

Обравши пріоритетним освітній простір Європи, Україна здійснює модернізацію освітньої діяльності в контексті європейських вимог щодо формування системи вищої освіти, адекватної до потреб економіки знань, але з урахуванням національних особливостей.

Розвиток системи вищої освіти передбачає наявність адекватного фінансового механізму. В сучасних умовах дефіцитності централізованих державних фінансових ресурсів актуалізуються питання щодо фінансового забезпечення зростаючих потреб вищої освіти. Особливої уваги потребують питання забезпечення фінансовими ресурсами державних і комунальних закладів вищої освіти, які превалюють чисельно в системі вищої освіти. Незважаючи на загальне скорочення за останні роки кількості закладів вищої освіти (ЗВО), їх частка залишається найвагомішою. Так, наприклад, у 2019-2020 н.р. із 281 ЗВО(університетів, 203 (або 72,2%) - це відповідно ЗВО державної та комунальної форми власності, які фінансуються з бюджету [1]. Дефіцитність бюджетних ресурсів обумовлює необхідність відповідних теоретичних і практичних досліджень з метою вдосконалення планування, фінансування видатків на ЗВО та контролю за їх використанням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Проблемам бюджетного фінансування вищої освіти в Україні присвячені роботи вітчизняних вчених: Т.М. Боголіб [2], З. С. Варналій, О.В. Красільник, Л.П. Хмелевської [3], Ю.В. Гончарова, А.О. Касич [4], А.М. Дідика, Ю.С. Погорелова [5], Д.М. Загірняка [6], Т.І. Єфименко, С.С. Гасанова, І.В.Богдан [7], І.С.Каленюк І. С [8], О.П. Кириленко, А.П.Марчук [9], Є.О. Малік., М.Ю. Білінець М.Ю.[10], І.О.Тарасенко, Т.М. Нефедової [11], Л.О. Попович [12], О.М.Тимченко [13], В.М. Федосова, С.І. Юрія [14] та інших.

У наявних публікаціях увагу сфокусовано на теоретичних аспектах фінансування видатків, аналізу джерел фінансового забезпечення та їх оптимізації, обґрунтуванні необхідних обсягів бюджетного фінансування вищої освіти в контексті підвищення конкурентоспроможності галузі та її впливу на

інноваційно-інвестиційний розвиток, ефективності бюджетних видатків на вищу освіту в Україні. Однак незважаючи на цінність значного доробку вчених, у теперішній час недостатньо повно досліджені сучасні тенденції фінансування видатків бюджету в умовах законодавчих змін у освітній та бюджетній сфері.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є аналіз сучасного стану та специфіки бюджетного фінансування видатків на вищу освіту в Україні та розроблення деяких пропозицій щодо його вдосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Розвиток системи вищої освіти в Україні визначається в Законі про вищу освіту [15] Про освіту [16], про фахову передвищу освіту[17]. Цільові орієнтири та пріоритети інноваційного розвитку – у національній Стратегії розвитку освіти [18], Законі про наукову та науково-технічну діяльність вищої освіти [19] в та інших нормативно-правових актах, які спрямовані на реформування даної освітньої галузі та наближення її до європейського простору вищої освіти.

Відповідно до статусу закладів вищої освіти було встановлено чотири рівні акредитації [15,16]:

- I рівень — технікум, училище, інші прирівняні до них заклади вищої освіти;
- II рівень — коледж, інші прирівняні до нього заклади вищої освіти;
- III рівень — інститут, консерваторія;
- IV рівень — інститут, консерваторія, університет.

З 2014 року започатковано інституційні зміни, був прийнятий Закон «Про вищу освіту», коледжі та технікуми опинилися у невизначеному стані. З одного боку, їм дозволили тимчасово працювати в системі вищої освіти, але на практиці вони не мали жодної нормативної бази.

У 2017 р. з ухваленням Закону України «Про освіту» для технікумів та коледжів передбачений окремий складник освіти – фахова передвища освіта, з 2020 р. згідно відповідного закону технікуми, коледжі та прирівняні до них училища із закладів вищої освіти набули статусу закладів фахової передвищої освіти, державне фінансування яких передбачено в межах

загальної функціональної класифікації видатків передвищої фахової та вищої освіти [17].

Фінансування здобуття передвищої фахової та вищої освіти здійснюється за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів відповідно до Бюджетного кодексу України [20] та інших джерел, не заборонених законодавством. В подальшому узагальнено аналіз проведено в цілому по всій галузі вищої освіти.

У сучасних умовах фінансування вищої освіти в Україні у зв'язку з кризовими явищами, військовими подіями, обмеженими державними фінансовими ресурсами з кожним роком стає більш проблематичним. Аналіз показує про недотримання в цілому нормативного обсягу фінансування освіти в розмірі 7% від ВВП (у 2019 р. – 6,4%). Причому доля видатків на вищу освіту до ВВП у 2019 р. становила 1,39%, що на 0,91% менше, ніж у 2010 р. (2,3%). [21, 22].

Якщо за 2010-2019 рр. всі видатки зведеного бюджету на освіту в Україні зросли у 2,99 рази (у 2019 р. склали 238758,7 млн грн), то на вищу освіту - в 2,05 рази, в той час як на загальну середню освіту - у 3,51 рази, що свідчить про більшу увагу держави при розподілі бюджетних коштів шкільній освіті.

Відповідно і частка видатків бюджету на вищу освіту зменшилася за останні 10 років на 9,8%, що унаочнює рис. 1.

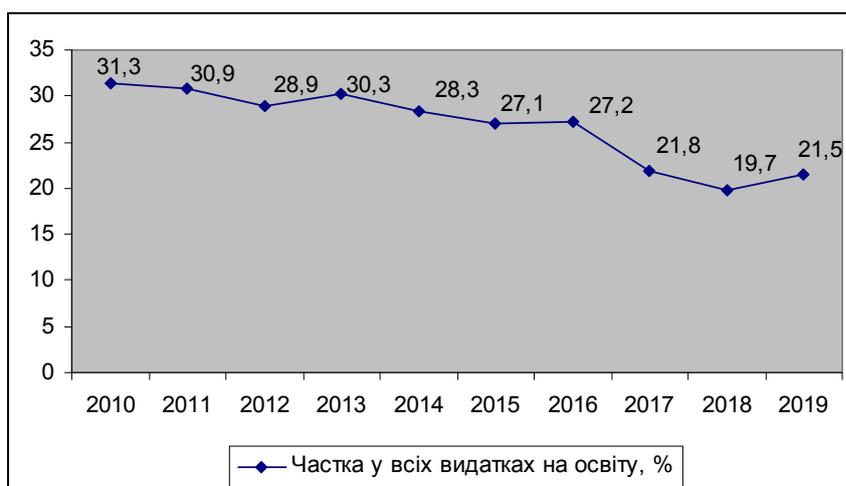

Рис. 1. Частка видатків на вищу освіту у всіх видатках на освіту зведеного бюджету України
Побудовано автором за даними [22]

Динаміка всіх видатків зведеного бюджету на вищу освіту, наведена на рис. 2, свідчить про стрімке їх зростання лише протягом останніх трьох років. Доля видатків загального фонду, тобто коштів, що виділяються з бюджету на фінансування обсягів державного замовлення у закладах вищої освіти, за аналізований період має коливний характер, але в цілому зі спадною динамікою з 68% у 2010 р. до 64,8% у 2019 р. Це пов'язано зі

зміною кількості місць держзамовлення, фінансовими можливостями держави, платоспроможністю громадян щодо отримання вищої освіти на контрактній основі, плата за яку є основою спеціального фонду, можливістю і активністю ЗВО щодо залучення позабюджетних за економічною сутністю джерел фінансування (гранти, виконання НДР за рахунок замовників тощо), які є також складовою спеціального фонду.

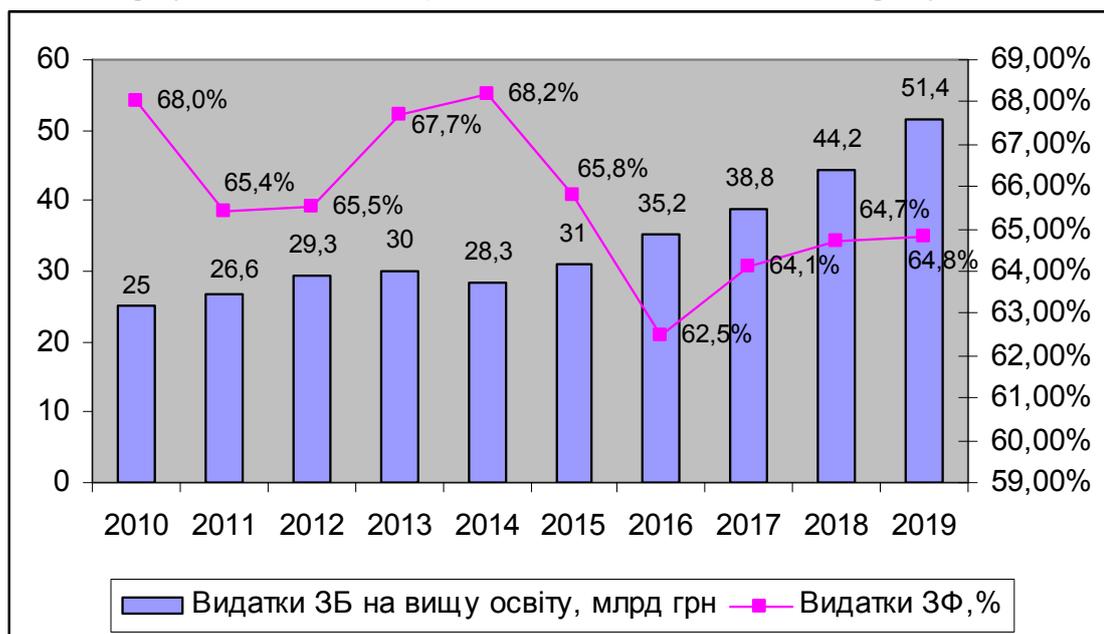

Рис. 2. Динаміка видатків зведеного бюджету на вищу освіту в Україні та частки в них загального фонду
Побудовано автором за даними [22]

Незважаючи на позитивну динаміку всіх видатків зведеного бюджету, рівень фактичного забезпечення планових призначень недостатній і має тенденцію до зниження з 94,1% у 2010 р. до 88,5% у 2019 р., що не задовольняє потреби галузі (таблиця 1).

Таблиця 1.

Виконання плану фінансування видатків бюджету на вищу освіту в Україні за 2010-2019 рр.

Роки	Видатки з місцевих бюджетів			Видатки з державного бюджету			Видатки з бюджету, всього		
	план, млн грн	факт, млн грн	% виконання	план, млн грн	факт, млн грн	% виконання	план, млн грн	факт, млн грн	% виконання
2010	2264,6	2242,7	99,0	24294,4	22755,7	93,7	26555,0	24998,4	94,1
2011	2411,5	2414,1	101,1	26018,4	24205,5	93,0	28429,9	26619,6	93,6
2012	2833,6	2904,9	102,5	28408,2	26430,9	93,0	31242,8	29335,8	93,9
2013	3153,4	2967,2	94,1	29453,1	29036,1	98,6	32606,5	30003,3	92,0
2014	3266,6	2815,5	86,2	28757,4	25528,3	88,8	32024,0	28343,8	88,5
2015	3267,3	3029,6	92,7	30893,0	27952,2	90,5	34160,3	30981,8	90,7
2016	3563,9	3356,8	94,2	35828,0	31876,8	89,0	39391,9	35233,6	89,4
2017	4447,5	4221,5	94,9	39257,9	34616,7	88,2	43705,4	38838,2	88,9
2018	7927,8	7554,0	95,3	42045,5	36689,6	87,3	49973,3	44243,6	88,5
2019	8724,4	8322,2	95,4	49284,1	43036,0	87,3	58008,5	51358,2	88,5
Темп росту 2019/2010	3,85	3,71	x	2,02	1,89	x	2,18	2,05	x

Джерело: складено автором за даними [22]

Аналіз даних табл.1 свідчить, що впродовж останніх 10 років план фінансування видатків на вищу освіту не виконувався як в цілому, так і в розрізі державного бюджету. Фінансування видатків на вищу освіту з місцевих бюджетів також здійснювалося нижче плану, окрім 2011 і 2012 років, однак рівень виконання плану

вищий порівняно із виконанням плану фінансування видатків з державного бюджету, що пояснюється підвищеною увагою органів місцевого самоврядування до фінансового забезпечення закладів вищої освіти комунальної форми власності.

Варто зазначити перевищення темпу зростання фактичних видатків на вищу освіту з місцевих бюджетів за аналізований період (3,71) над темпом росту видатків із державного бюджету (1,89).

Динаміка структури видатків на вищу освіту в розрізі видів бюджетів, унаочнена на рис.3, говорить про суттєве збільшення протягом останніх років частки місцевих бюджетів: з 9% у 2010 р. до 16,2 % у 2019 р.

Така трансформація бюджетних джерел обумовлена законодавчими змінами в освітній галузі і відповідно, Бюджетному кодексі.

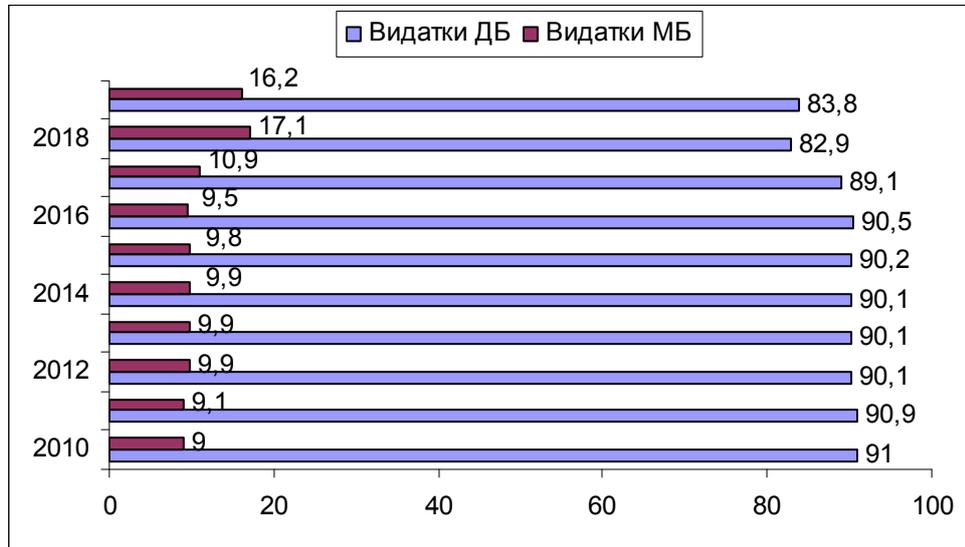

Рис. 3. Структура видатків на вищу освіту з державного та місцевих бюджетів України, %
Побудовано автором за даними [22]

Взагалі розподіл видатків на вищу освіту за видами бюджету регламентується Бюджетним кодексом України [20]. До 2014 року всі ЗВО

I-II рівня акредитації державної форми власності отримували фінансування з державного бюджету. Передбачена змінами до Бюджетного кодексу в кінці 2014 року спроба уряду одночасно передати понад 400 ВНЗ I-II рівня акредитації в комунальну власність та фінансувати їх з місцевих бюджетів не була реалізована через брак коштів на місцях для забезпечення функціонування коледжів і технікумів. Цей перехід здійснювався поступово, що демонструє динаміка видатків за останні роки.

Наразі з прийняттям Закону про фахову передвищу освіту та внесенням змін до Бюджетного кодексу, з державного бюджету закріплено фінансування видатків на вищу освіту: на оплату послуг з підготовки фахівців, наукових та науково-педагогічних кадрів на умовах державного замовлення у закладах вищої освіти державної та приватної власності, вартість освітніх послуг яких встановлюється з урахуванням законодавства про індикативну собівартість, (тобто згідно діючої раніше класифікації - ЗВО III-IV рівнів акредитації) та фахову передвищу освіту: на оплату послуг з підготовки фахівців на умовах державного замовлення структурними підрозділами та відокремленими структурними підрозділами закладів вищої освіти державної власності, що не мають статусу юридичної особи [20].

З бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад передбачено фінансування закладів фахової передвищої освіти, а також закладів вищої освіти комунальної власності, засновником яких є міська, районна, сільська або селищна рада, за регіональним замовленням.

З бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів в основному фінансуватиметься фахова передвища освіта: на оплату послуг з підготовки фахівців на умовах державного та регіонального замовлення у закладах державної та відповідної за підпорядкованістю комунальної власності.

Особливістю фінансування видатків на фахову передвищу освіту є те, що їх джерелами є кошти державного бюджету, в тому числі освітні субвенції місцевим бюджетам на здобуття повної загальної середньої освіти у таких закладах, на надання фахової передвищої освіти за спеціальностями, яким надається особлива підтримка; на надання фахової передвищої освіти особам з особливими освітніми потребами, а також кошти місцевих бюджетів різних рівнів і інші фінансові ресурси, згідно із законодавством.

Однак вважаємо недоцільним у зв'язку із обмеженими обсягами бюджетних коштів виділяти субвенцію з державного бюджету на здобуття повної загальної середньої освіти у приватних закладах фахової передвищої освіти.

Важливо зазначити, що планування й фінансування видатків державних ЗВО на підготовку кадрів за держзамовленням, згідно введеного формульного розподілу [23], тепер здійснюється в залежності від результатів своєї роботи за конкретними показниками, серед яких: масштаб університету; контингент; регіональний коефіцієнт; позиції у міжнародних рейтингах; обсяг коштів на дослідження, які університет залучає від бізнесу чи з міжнародних грантів, працевлаштування випускників тощо.

Звичайно, такий порядок спрямований на підвищення конкурентоспроможності ЗВО, однак в умовах демографічної, економічної кризи доцільно виважено підходити до врахування окремих показників (наприклад, контингенту).

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Отже, проведене дослідження засвідчило, що в системі вищої освіти за останні роки відбулися значні інституційні зміни, які знайшли відображення і у державному фінансовому забезпеченні галузі. Аналіз бюджетного фінансування видатків закладів вищої освіти всіх рівнів демонструє позитивну динаміку, але вкрай недостатнє забезпечення планових показників як у цілому, так і в розрізі бюджетів. Темпи зростання видатків на вищу освіту нижчі, ніж загалом по освітній галузі. Перекладання фінансування видатків коледжів і технікумів на місцеві бюджети в умовах децентралізації має бути підкріплено централізованими фінансовими ресурсами (наприклад, субвенціями на розвиток, а не тільки на поточні видатки). Виділення коштів з державного та місцевих бюджетів приватним закладам вищої і передвищої фахової освіти вважаємо недоречним.

Для більш якісного планування і фінансування видатків бюджету варто вдосконалювати інформаційну базу, зокрема отриману за результатами бухгалтерського та управлінського обліку в закладах освіти, що сприятиме ефективнішому контролю за використанням бюджетних коштів. Також у зв'язку із цим вважаємо необхідним удосконалення бюджетної класифікації видатків, її деталізації.

В подальшому дослідження даної проблематики доцільно проводити в напрямку вдосконалення запровадження програмно-цільового методу планування й фінансування видатків на всіх рівнях, узгодження положень нормативно-правової бази, пошуку додаткових джерел фінансування, зокрема, по спеціальному фонду, а саме: обґрунтуванню методичних підходів щодо запровадження і обчислення індикативної вартості підготовки студентів за окремими спеціальностями у державних закладах вищої освіти за контрактом.

Список літератури.

1. Заклади вищої освіти. Державна служба статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/osv_rik/osv_u/vuz_u.html (дата звернення 12.05.2020).
2. Боголіб Т.М. Фінансування розвитку вищої освіти і науки в трансформаційний період: монографія. Київ: Міленіум, 2006. 506 с.
3. Варналій З.С., Красільник О.В., Хмелевська Л.П. Фінансування державних вищих навчальних закладів України: монографія. Київ: Знання України, 2017. 231 с.
4. Гончаров Ю.В., Касич А.А. Научный потенциал как фактор развития инновационно-инвестиционной системы Украины. *Економіка України*, 2007. № 3. С. 42-51.
5. Дідик А.М., Погорелов Ю.С. Показники оцінювання продуктивності та економності використання бюджетних коштів закладами вищої освіти. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*, 2019. №1(202). URL: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/visnyk/ekonom_202_2019.pdf (дата звернення 12.05.2020).
6. Загірняк Д. М. Методологічні засади реновації державного фінансування закладів вищої освіти. *Ефективна економіка*. 2018. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6567>(дата звернення: 12.05.2020).
7. Єфименко Т. І. , Гасанов С.С., Богдан І.В. Видатки державного бюджету на вищу освіту: структурні зміни та проблема формульного розподілу. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія Економічні науки*. 2018. - Спецвипуск : Ефективність організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку вищої освіти України: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (5 жовтня 2018 р., м. Київ). С. 27-51. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/10114>
8. Каленюк І. С. Проблеми удосконалення фінансово-економічного управління системою освіти. *Вісник Київського Національного університету технологій та дизайну. Серія Економічні науки*. 2013. № 5. С.172–178.
9. Кириленко О. П., Марчук А.П. Модернізація бюджетного забезпечення освіти в рамках секторальної децентралізації. *Фінанси України*, 2018. № 6. С. 75-90.
10. Малік Є. О., Білінець М. Ю. Фінансування вищої освіти: сучасні тенденції та зарубіжний досвід. *Ефективна економіка*, 2014. № 8. URL <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3259>.
11. Тарасенко І. О., Нефедова Т.М. Проблеми фінансування вищої освіти в Україні в контексті забезпечення конкурентоспроможності. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія Економічні науки*. 2013. № 4 (72). С. 177-185. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/1515>.
12. Попович Л. О. Аналіз сучасного стану фінансування закладів вищої освіти в Україні. *Вісник Одеського національного університету імені І. І. Мечникова*. Одеса, 2018. Т. 23. Вип. 2 (67). С. 37–42.
13. Тимченко О. М. Фінансові суперечності у сфері вищої освіти та науки в Україні. *Фінансові дослідження*. 2018. №1 (4). URL: <http://ir.stu.cn.ua/123456789/17087>.

14. Федосов В.М. Бюджетна система : навч. посіб. / за ред. Федосова В.М., Юрія С.І. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 871 с. URL: <http://pidruchniki.ws/>.
15. Про вищу освіту: Закон України від 28.12.2014 р. № 1556-VIII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 05.05.2020).
16. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Редакція від 02.04.2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 05.05.2020).
17. Закон України про фахову передвищу освіту від 20.03.2020 № 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19> (дата звернення: 10.05.2020).
18. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. Указ Президента України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013> (дата звернення 05.05.2020).
19. Про наукову та науково-технічну діяльність. Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (дата звернення: 05.05.2020).
20. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/card/2456-17> (дата звернення 10.04.2020)
21. Державна казначейська служба України. URL: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list> (дата звернення 10.04.2020).
22. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 05.05.2020).
23. Про розподіл видатків державного бюджету між закладами вищої освіти на основі показників їх освітньої, наукової та міжнародної діяльності. Постанова Кабінету Міністрів України № 1146 від 24.12.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1146-2019-%D0%BF> (дата звернення 05.05.2020).

References.

1. State Statistics Service of Ukraine, Institutions of higher education, available at: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/osv_rik/osv_u/vuz_u.html (Accessed 12 May 2020).
2. Boholib, T.M. (2006), *Finansuvannia rozvytku vyshchoi osvity i nauky v transformatsiyni period* [Financing the development of higher education and science in the transformation period], Milenium, Kyiv. Ukraine, P. 506.
3. Varnalii, Z.S. Krasilnyk, O.V. and Khmelevska, L.P. (2017), *Finansuvannia derzhavnykh vyshchyykh navchalnykh zakladiv Ukrainy* [Financing of state higher educational institutions of Ukraine], Kyiv, Znannia Ukrainy, Kyiv. Ukraine, P. 231.
4. Goncharov, Ju.V. and Kasich, A.A. (2007), "Scientific potential as a factor in the development of the innovation and investment system of Ukraine", *Jekonomika Ukrainy*, vol. 3, pp. 42-51.
5. Didyk, A.M. and Pohorielov, Yu.S. (2019), " Indicators for assessing the productivity and economy of the use of budget funds by higher education institutions", *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Ekonomika*, vol. 1(202), [Online], available at: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/visnyk/ekonom_202_2019.pdf (Accessed 12 May 2020).
6. Zagirniak, D. M. (2018), "Methodological principles of renovation of public financing of higher education institutions", *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 6, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6567> (Accessed 12 May 2020).
7. Yefymenko, T. I. Hasanov, S.S. and Bohdan, I.V. (2018), "State budget expenditures on higher education: structural changes and the problem of formula distribution", *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu tekhnologii ta dyzainu. Seriya Ekonomichni nauky*, Special issue: The effectiveness of the organizational and economic mechanism of innovative development of higher education in Ukraine: materials of the VIII International scientific-practical conference (October 5, 2018, Kyiv), pp. 27-51, [Online], available at: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/10114>
8. Kaleniuk, I. S. (2013), "Problems of improving the financial and economic management of the education system", *Visnyk Kyivskoho Natsionalnoho universytetu tekhnologii ta dyzainu. Seriya Ekonomichni nauky*, vol. 5, pp.172–178.
9. Kyrylenko, O. P. and Marchuk, A.P. (2018), "Modernization of budget support of education within the framework of sectoral decentralization", *Finansy Ukrainy*, vol. 6, pp. 75-90.
10. Malik, Ye. O. and Bilinets, M. Yu. (2014), "Financing of higher education: current trends and foreign experience", *Efektivna ekonomika*, vol. 8, [Online], available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3259> (Accessed 12 May 2020).
11. Tarasenko, I. O. and Nefedova, T.M. (2013), "Problems of financing higher education in Ukraine in the context of ensuring competitiveness", *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu tekhnologii ta dyzainu. Seriya Ekonomichni nauky*, vol. 4 (72), pp. 177-185, [Online], available at: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/1515> (Accessed 12 May 2020).
12. Popovych, L. O. (2018), "Analysis of the current state of financing of higher education institutions in Ukraine", *Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu imeni I. I. Mechnykova*, vol. 23, issue. 2 (67), pp. 37–42.
13. Tymchenko, O. M. (2018), "Financial contradictions in the field of higher education and science in Ukraine", *Finansovi doslidzhennia*, vol. 1 (4), [Online], available at: <http://ir.stu.cn.ua/123456789/17087> (Accessed 12 May 2020).
14. Fedosov, V.M. (2012), *Biudzhetsna sistema* [Budget system], Tsentri uchbovoi literatury, Kyiv, Ukraine, P. 871, [Online], available at: <http://pidruchniki.ws/> (Accessed 12 May 2020).

15. The Verkhovna Rada of Ukraine (2014), The Law of Ukraine " On higher education", [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (Accessed 05 May 2020).
16. The Verkhovna Rada of Ukraine (2017), The Law of Ukraine "On education", [Online], available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (Accessed 05 May 2020).
17. The Verkhovna Rada of Ukraine (2020), The Law of Ukraine "On professional higher education", [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19> (Accessed 10 May 2020).
18. The President of Ukraine, Decree of the President of Ukraine "On the National Strategy for the Development of Education in Ukraine for the period up to 2021", [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013> (Accessed 05 May 2020).
19. The Verkhovna Rada of Ukraine (2015), The Law of Ukraine "About scientific and scientific-technical activity", [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (Accessed 05 May 2020).
20. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), The Law of Ukraine "Budget Code of Ukraine", [Online], available at: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/card/2456-17> (Accessed 10 Apr 2020).
21. State Treasury Service of Ukraine, [Online], available at: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list> (Accessed 10 Apr 2020).
22. State Statistics Service of Ukraine, [Online], available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (Accessed 05 May 2020).
23. Cabinet of Ministers of Ukraine (2019), "Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine " On the distribution of state budget expenditures between higher education institutions on the basis of indicators of their educational, scientific and international activities", [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1146-2019-%D0%BF> (Accessed 05 May 2020).

Стаття надійшла до редакції 20.05.2020 р.